II

(Nem jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

A BIZOTTSÁG (EU) 2021/1456 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2021. június 2.)

a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekre vonatkozó elszámolási szolgáltatások kereskedelmi feltételeinek a tisztességesség, az észszerűség, a megkülönböztetésmentesség és az átláthatóság követelményének való megfelelőségét meghatározó feltételek tekintetében történő kiegészítéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló, 2012. július 4-i 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 4. cikke (3a) bekezdésének harmadik albekezdésére,

mivel:

(1) A 648/2012/EU rendeletet módosította az (EU) 2019/834 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([2]). A módosítások többek között arra vonatkozó kötelezettséget vezettek be, hogy a közvetlenül vagy közvetetten elszámolási szolgáltatásokat nyújtó klíringtagoknak és ügyfeleknek (a továbbiakban: elszámolási szolgáltatók) az említett szolgáltatásokat tisztességes, észszerű, megkülönböztetésmentes és átlátható kereskedelmi feltételekkel (FRANDT) kell nyújtaniuk. Annak érdekében, hogy szavatolni lehessen a jogbiztonságot az elszámolási szolgáltatók és azok leendő vagy meglévő ügyfelei számára, szükséges meghatározni azokat a feltételeket, amelyek mellett a kereskedelmi feltételek FRANDT-feltételeknek tekintendők.

(2) Figyelembe véve, hogy a 648/2012/EU rendelet 4. cikke (3a) bekezdésének célja, hogy megkönnyítse az elszámoláshoz való hozzáférést az olyan ügyfelek számára, amelyek tevékenysége a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek piacán korlátozott volumenű és nehezen férnek hozzá a központi elszámoláshoz, továbbá tekintettel arra, hogy az elszámolási kötelezettség alá eső szerződő felek számára fontos a központi elszámoláshoz való hozzáférés, e rendeletet alkalmazni kell a 648/2012/EU rendelet 4. cikkének (1) bekezdése szerinti elszámolási kötelezettség alá eső, tőzsdén kívüli származtatott ügyletekkel kapcsolatos elszámolási szolgáltatások nyújtására. Az egyenlő versenyfeltételek biztosítása és annak érdekében, hogy az ügyfelek számára elérhetőek legyenek a FRANDT kereskedelmi feltételek előnyei, e rendeletet alkalmazni kell, amennyiben az elszámolási szolgáltatásokat az Unióban nyújtják.

(3) Az átláthatóság biztosítása érdekében az elszámolási szolgáltatóknak ismertetniük kell a szerződéses feltételekről való megegyezéshez vezető folyamatot, az elszámolási szolgáltatások operatív folyamatainak létrehozását (ügyfélfogadási folyamat), és a weboldalukon ajánlatkérési formanyomtatványt kell elérhetővé tenniük. Ugyanezen okból valamennyi elszámolási szolgáltatónak közzé kell tennie a legfontosabb kereskedelmi feltételekre vonatkozó információkat a leendő ügyfelek számára.

([1]) HL L 201., 2012.7.27., 1. o.

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/834 rendelete (2019. május 20.) a 648/2012/EU rendeletnek az elszámolási kötelezettség, az elszámolási kötelezettség felfüggesztése, a jelentéstételi kötelezettségek, a nem központi szerződő fél által elszámolt, tőzsdén kívüli származtatott ügyletekre vonatkozó kockázatcsökkentési technikák, a kereskedési adattárak nyilvántartásba vétele és felügyelete, valamint a kereskedési adattárakkal szembeni követelmények tekintetében történő módosításáról (HL L 141., 2019.5.28., 42. o.).

(4) Míg az elszámolási szolgáltatók jogosultak ellenőrizni az elszámolási szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos kockázatokat, a leendő és a meglévő ügyfelekre vonatkozó harmonizált kockázatértékelésnek biztosítania kell, hogy a kereskedelmi feltételek tisztességesek és megkülönböztetésmentesek legyenek, figyelembe véve a költségeket és a kockázatokat. Néhány elszámolási szolgáltató már köteles értékelni az ügyfelek jelentette kockázatot az (EU) 2017/589 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ([3]) 25. cikkében meghatározott kritériumok alapján. Az ügyfelek harmonizált kockázatértékelésének biztosítása és az elszámolási szolgáltatókra nehezedő szabályozási terhek csökkentése, továbbá a párhuzamos és egymásnak ellentmondó szabályok elkerülése érdekében valamennyi elszámolási szolgáltatónak az említett felhatalmazáson alapuló rendelet 25. cikkében meghatározott kritériumok alapján kell értékelnie az ügyfeleket.

(5) A kereskedelmi feltételek észszerűségének biztosítása érdekében a pártatlan és racionális szerződéses megállapodásoknak, díjaknak, áraknak és árengedményeknek objektív kritériumokon – többek között az elszámolt mennyiségeken, az elszámolási mintákon vagy az ügyfél igényein és követelményein – kell alapulniuk. A kiegyensúlyozatlan árképzési struktúrák és az összeférhetetlenség elkerülése érdekében gondosan meg kell tervezni a díjakat, az árakat és az árengedményeket. Az ügyfeleknek felszámított költségeket tartalmazó díjak esetében egyértelműen különbséget kell tenni az elszámolási szolgáltatások érintett ügyfél számára történő nyújtásához közvetlenül kapcsolódó költségek és az elszámolási szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos általános költségek között, különkülön minden egyes költségtétel – többek között az informatikai költségek, az engedélyezési költségek és a fedezetkezelési költségek – vonatkozásában.

(6) A szerződéses feltételekben meg kell határozni az ügyfelek által elszámolásra benyújtott ügyletek elfogadásának feltételeit és kritériumait, valamint az elszámolási szolgáltatónak az elszámolási szolgáltatások felfüggesztésére, továbbá az ügyfélpozíciók felszámolására vagy lezárására irányuló jogát. Az elfogadott feltételektől és kritériumoktól való eltérést azonban lehetővé kell tenni, amennyiben az észszerű és kellően indokolt, például az elszámolási szolgáltatások nyújtásával járó kockázatok ellenőrzése esetében.

(7) Az elszámolási szolgáltatások kiszámíthatóságának és folyamatosságának biztosítása érdekében az elszámolási szolgáltatóknak legalább hat hónapos felmondási időt kell alkalmazniuk a szerződések megszüntetése vagy az elfogadott feltételeket lényegesen érintő változások esetében. Észszerű és kellően indokolt esetekben lehetővé kell tenni a rövidebb felmondási időt, például az elszámolási szolgáltatások nyújtásával járó kockázatok ellenőrzése esetében.

(8) A FRANDT kereskedelmi feltételek előnyeit mind a leendő, mind a meglévő ügyfelek számára elérhetővé kell tenni. Jóllehet az új feltételek a leendő ügyfelek javát szolgálják e rendelet alkalmazásának kezdőnapjától, az elszámolási szolgáltatóknak és a meglévő ügyfeleknek elegendő időt kell biztosítani az e rendelet hatálybalépése előtt elfogadott kereskedelmi feltételek felülvizsgálatára, és adott esetben kiigazítására.

(9) A 648/2012/EU rendelet 4. cikkének (3a) bekezdése már hatályba lépett és 2021. június 18-tól alkalmazandó. A jogbiztonság azon feltételek tekintetében történő szavatolása érdekében, amelyek alapján a kereskedelmi feltételek FRANDT-feltételeknek tekintendők, e rendeletnek sürgősen hatályba kell lépnie. Ugyanakkor annak érdekében, hogy az elszámolási szolgáltatók elegendő időt kapjanak az e rendelet alkalmazására való felkészülésre, alkalmazásának kezdőnapját el kell halasztani,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Hatály

Ez a rendelet az Unióban elszámolási szolgáltatásokat nyújtó klíringtagokra és ügyfelekre alkalmazandó, függetlenül attól, hogy ezeket a szolgáltatásokat közvetlenül vagy közvetve nyújtják (a továbbiakban: elszámolási szolgáltatók), amennyiben ezeket a szolgáltatásokat a 648/2012/EU rendelet 4. cikkének (1) bekezdése szerinti elszámolási kötelezettség alá eső, tőzsdén kívüli származtatott ügyletekkel kapcsolatban nyújtják.

([3]) A Bizottság (EU) 2017/589 felhatalmazáson alapuló rendelete (2016. július 19.) a 2014/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az algoritmikus kereskedést folytató befektetési vállalkozások szervezeti követelményeit meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 87., 2017.3.31., 417. o.).

2. cikk

Tisztességes, észszerű, megkülönböztetésmentes és átlátható kereskedelmi feltételek

Az elszámolási szolgáltatók által nyújtott elszámolási szolgáltatások kereskedelmi feltételei akkor tekintendők tisztességesnek, észszerűnek, megkülönböztetésmentesnek és átláthatónak, ha teljesítik a mellékletben foglalt követelményeket.

3. cikk

Átmeneti rendelkezés

Az elszámolási szolgáltatásokra vonatkozóan a 2021. szeptember 9. előtt elfogadott kereskedelmi feltételeket 2022. szeptember 9-ig felül kell vizsgálni, és amennyiben az a mellékletben meghatározott követelmények teljesítéséhez szükséges, módosítani kell.

4. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Rendelkezéseit 2022. március 9-től kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2021. június 2-án.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN

MELLÉKLET

1. **Az ügyfélfogadási folyamat átláthatósága**

1.1. Az elszámolási szolgáltató honlapján közzéteszi a szerződéses feltételekről való megegyezéshez vezető folyamat és az elszámolási szolgáltatások operatív folyamatai létrehozásának (ügyfélfogadási folyamat) leírását. A leírás a következőket tartalmazza:

a) az említett folyamat különböző lépései;

b) az említett folyamat különböző lépéseinek tervezett ütemezése;

c) az elszámolási szolgáltatónak a leendő ügyfél által benyújtandó ajánlatkérési formanyomtatvány (a továbbiakban: ajánlatkérési formanyomtatvány) a 2. pontban foglaltak szerint;

d) a leendő ügyfél által az elszámolási szolgáltatónak az ajánlatkérési formanyomtatvánnyal együtt benyújtandó kulcsfontosságú dokumentumok.

1.2. A leendő ügyfelek dönthetnek arról, hogy használják-e a 2. pontban meghatározott ajánlatkérési formanyomtatványt vagy bármely más formanyomtatványt.

1.3. Az az elszámolási szolgáltató, amely úgy dönt, hogy az ajánlatkérésre válaszul nem ad ajánlatot, indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatja erről a leendő ügyfelet.

2. **Ajánlatkérési formanyomtatvány**

2.1. Az ajánlatkérési formanyomtatvány a következőket tartalmazza:

a) a leendő ügyfélre vonatkozó információk:

i. hivatalos név;

ii. jogalany-azonosító (LEI);

iii. a leendő ügyfél pénzügyi vagy nem pénzügyi szerződő fél-e, és a 648/2012/EU rendelet 4a. cikke vagy 10. cikke szerinti elszámolási kötelezettség alá esik-e;

iv. tevékenységének ágazati besorolása;

b) azon dokumentumokra vonatkozó információk, amelyeket a leendő ügyfélnek a vevőfogadási folyamat részeként az elszámolási szolgáltató rendelkezésére kell bocsátania;

c) az érintett tőzsdén kívüli származtatott ügyletekre vonatkozó információk, beleértve azt is, hogy ezek az ügyletek a 648/2012/EU rendelet 4. cikke szerinti elszámolási kötelezettség alá esnek-e;

d) minden olyan információ vagy dokumentáció, amelyet a leendő ügyfélnek az elszámolási szolgáltató rendelkezésére kell bocsátania annak érdekében, hogy az elszámolási szolgáltató megalapozott és részletes ajánlatot tehessen a következőkről:

i. az elszámolási szolgáltatás hatóköre a tőzsdén kívüli származtatott ügyleteket illetően;

ii. díjak, költségek és árengedmények;

iii. az (EU) 2017/589 felhatalmazáson alapuló rendelet 25. cikke szerinti értékelés eredménye;

iv. a szerződéses feltételek;

v. az elfogadott biztosíték;

vi. az alkalmazandó levonások;

vii. a megbízások elfogadására vonatkozó kritériumok;

viii. az elszámolási szolgáltatások felfüggesztésének vagy a pozíciók felszámolásának vagy lezárásának feltételei;

ix. az elszámolási szolgáltatások nyújtására vonatkozó megállapodás megszüntetésének feltételei;

x. informatikai követelmények.

3. **A kereskedelmi feltételek közzététele**

3.1. Az elszámolási szolgáltató által a hiánytalan ajánlatkérésre válaszul adott ajánlat egyértelműen és strukturált módon tartalmazza a következőket:

a) a következő rendelkezésekben említett információk:

i. a 648/2012/EU rendelet 38. cikkének (1) bekezdése;

ii. a 648/2012/EU rendelet 39. cikkének (7) bekezdése;

b) azok a feltételek, amelyek mellett az elszámolási szolgáltató elszámolási szolgáltatásait kínálja, beleértve a leendő ügyfélre vonatkozó feltételeket is;

c) az elfogadott biztosíték;

d) az alkalmazandó levonások;

e) a megbízások elfogadására vonatkozó kritériumok;

f) az elszámolási szolgáltatások felfüggesztésének, illetve a pozíciók felszámolásának vagy lezárásának feltételei;

g) az elszámolási szolgáltatások nyújtására vonatkozó megállapodás megszüntetésének feltételei;

h) bármilyen alkalmazandó informatikai megoldás és követelmény.

4. **A kockázatellenőrzés értékelése**

4.1. Az elszámolási szolgáltató az (EU) 2017/589 felhatalmazáson alapuló rendelet 25. cikkével összhangban értékeli a leendő ügyfelet vagy meglévő ügyfelet.

4.2. Az elszámolási szolgáltató tájékoztatja a leendő ügyfelet vagy meglévő ügyfelet a 4.1. pontban említett értékelés eredményéről.

Amennyiben ez az eredmény negatív, az elszámolási szolgáltató kérésre tájékoztatja a leendő ügyfelet vagy meglévő ügyfelet a negatív értékelés fő okairól és az (EU) 2017/589 felhatalmazáson alapuló rendelet 25. cikkének (1) bekezdésében meghatározott azon kritériumokról, amelyek nem teljesültek.

5. **Kereskedelmi feltételek**

5.1. Az elszámolási szolgáltatások nyújtásának az elszámolási szolgáltató és az ügyfél közötti megállapodás szerinti kereskedelmi feltételeit írásban rögzítik, azok átláthatóak és hiánytalanok, és kiterjednek az elszámolási szolgáltatások nyújtásának valamennyi lényeges feltételére.

6. **Díjak és áthárított költségek**

6.1. A díjak, árak és árengedmények átláthatóak és objektív kritériumokon alapulnak.

6.2. A kereskedelmi feltételek tájékoztatást nyújtanak az elszámolási szolgáltatás nyújtásával kapcsolatban az ügyfélre terhelt költségekről (áthárított költségek).

6.3. A kereskedelmi feltételek egyértelműen meghatározzák az elszámolási szolgáltató és az ügyfél közötti megállapodás szerinti valamennyi díjat, árat, árengedményt és áthárított költséget.

7. **Elszámolási megbízások elutasítása, ügyfélpozíciók felfüggesztése, felszámolása vagy lezárása és felmondási idők**

7.1. Az elszámolási szolgáltató nem utasíthatja el az ügyfélnek a tőzsdén kívüli származtatott ügylet elszámolására vonatkozó olyan kérelmét (elszámolási megbízás), amely teljesíti az ilyen megbízások elfogadására vonatkozóan közösen elfogadott feltételeket és kritériumokat, kivéve, ha az elutasítás észszerű és kellően indokolt, amely esetben az elszámolási szolgáltató kérésre írásban tájékoztatja az ügyfelet az elutasítás okairól.

7.2. Az elszámolási szolgáltató csak akkor függesztheti fel az elszámolási szolgáltatásokat, számolhatja fel vagy zárhatja le az ügyfél pozícióit, ha teljesülnek az ilyen felfüggesztés, felszámolás vagy lezárás közösen megállapított feltételei és kritériumai, kivéve, ha a felfüggesztés, felszámolás vagy lezárás észszerű és kellően indokolt, amely esetben az elszámolási szolgáltató kérésre írásban tájékoztatja az ügyfelet ennek okairól.

7.3. Az ügyfelet legalább hat hónappal korábban tájékoztatják a következőkről, kivéve, ha a rövidebb felmondási idő észszerű és kellően indokolt:

a) az elszámolási szolgáltatások nyújtására vonatkozó megállapodás megszüntetése;

b) a feltételek minden olyan változása, amely lényegesen befolyásolja az elszámolási szolgáltatás nyújtását.